

Zaaknr. : 14.ZK09268

Kenmerk : 14IN032746

Barcode :

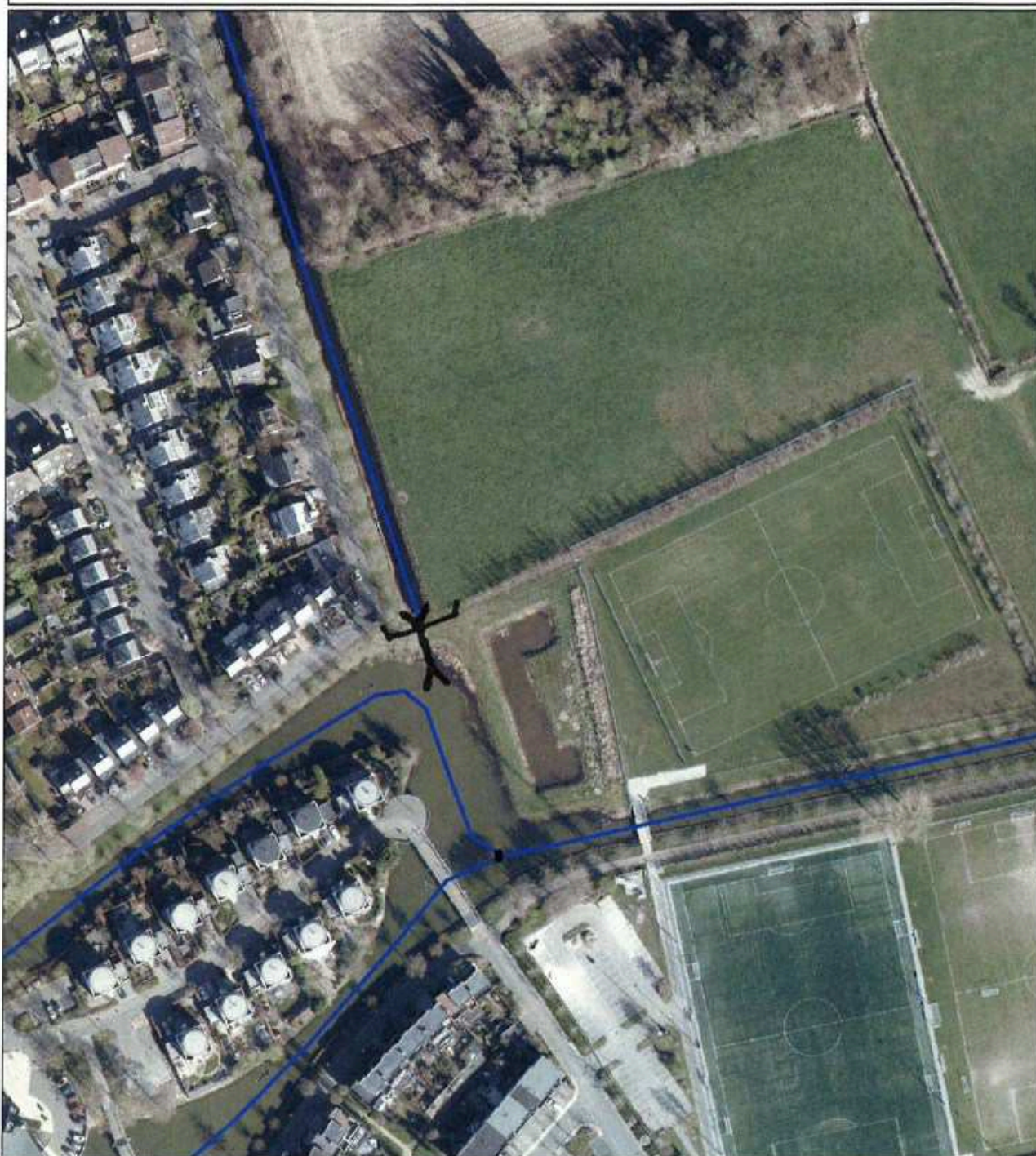
Projectplan aanpassing dichte dam naar dam met afsluiter nabij Groot Zand te Breda

1 Inleiding

Dit projectplan heeft betrekking op het aanpassen van een bestaande dam naar een dam met een afsluiter. De dam scheidt nu nog twee watergangen permanent. In gevallen van extreem hoog water is het echter beter om deze waterscheiding tijdelijk op te heffen. De enige mogelijkheid op dit moment is dan de dam fysiek te verwijderen en later weer te herstellen. Dit is niet wenselijk, omdat daarmee tijdens een calamiteit waardevolle tijd verloren gaat. Daarnaast beschadigen de watergangen daardoor, met de mogelijkheid tot schade aan eigendommen van derden. Het aanbrengen van een afsluiter die alleen bij calamiteiten tijdelijk ingezet wordt, heeft dan ook de voorkeur.

2 Beschrijving huidige situatie

De dam staat in de legger tussen waterloop OVK08632 en OVK08635. De dam scheidt de waterlopen binnen de peilgebieden van gemaal Achter Emer en Overkroeten. In het geval van extreme regen in West-Brabant wordt het Vierde Bergboezem ingezet om te dienen als waterberging voor het Mark Vlietstelsel. Als gevolg hiervan is het noodzakelijk om het water van de woonwijk Overkroeten via een alternatieve route af te voeren. Regulier is in het calamiteitenplan voorzien in het plaatsen van een noodpomp die het water van de Overkroeten het 4^e bergboezem in pompt. Indien er echter geen overlastproblemen binnen het bemalingsgebied van gemaal Achter Emer zijn kan, bij aanleg van de in dit projectplan genoemde duiker met afsluiter, het water ook richting gemaal Achter Emer lopen en afgevoerd worden naar de Mark. Hiermee creëren we een extra mogelijkheid om wateroverlast te voorkomen en mogelijk een besparing van een, op dat moment waarschijnlijk op meer plaatsen hard nodige, noodpomp. Deze bypass kan gerealiseerd worden via de dam. In de huidige situatie is de dam een vast grondlichaam dat alleen fysiek met een graafmachine verwijderd kan worden.

- Gemaal
- Waterloop Categorie A
- Waterschapsgrens
- Topo

: afsluiter

: duiker

Naam/Afdeling:

Datum: 10-02-2015

Formaat: A4

Schaal: 1:1.705

3 Beschrijving van de waterstaatswerken

Met het oog op de inzet tijdens calamiteiten wordt de dam voorzien van een doorlaat (duiker) met een permanente afsluiter. Deze afsluiter kan alleen tijdens calamiteiten door het waterschap geopend worden om zo een bypass te creëren naar het bemalingsgebied van gemaal Achter Emer.

Wat betreft de ligging, vorm, afmeting en constructie wordt de bestaande vaste dam in de legger voorzien van een duiker (12 meter lang, doorsnee 600mm en een HCW spindelafsluiter type HCSA Ø600mm aansluiting) met afsluiter. Voor de onderhoudsplicht van zowel de duiker als het doorstroomprofiel geldt dat deze geheel bij het waterschap komt te liggen, aangezien de aanpassing enkel voor calamiteuze omstandigheden bestemd is.

4 Wijze van uitvoering

Het aanleggen geschiedt in goed overleg met de aanliggende perceeleigenaren die het rechtstreeks betreft (gemeente Breda). De werkzaamheden bestaan echter enkel uit het aanpassen van de bestaande dam waar op basis van de Waterwet en de legger al een gedoogplicht op rust. Op basis van 5.24 van de Waterwet kan het waterschap echter (voor zover dat voor de vervulling van zijn taken redelijkerwijs nodig is) rechthebbenden ten aanzien van onroerende zaken de verplichting opleggen om de wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende werkzaamheden te gedogen (wanneer naar zijn oordeel de belangen van die rechthebbenden onteigening niet vorderen, wat hier niet het geval is). Conform de vereisten van de Waterwet (artikel 5.21 lid 2) worden de perceeleigenaren op wiens perceel de werkzaamheden worden uitgevoerd, minstens twee weken voor uitvoering hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

5 Afwijkingen in de uitvoering

De technische uitgangspunten die in dit projectplan zijn opgenomen, worden in de praktijk al lange tijd toegepast en blijken in de meeste gevallen direct toepasbaar. Daar waar er zich in de praktijk omstandigheden voordoen die tot enig afwijken van deze uitgangspunten nopen, zal dit plaatsvinden in overleg met de belanghebbende perceeleigenaar of -eigenaren. Daarbij is het uitgangspunt dat er zo min mogelijk wordt afgeweken van de geldende beleidsregels en de uitgangspunten van dit projectplan, en tevens dat afwijken niet strijdig mag zijn met de doelstellingen uit artikel 2.1 van de Waterwet¹. Redenen om af te wijken zijn bijvoorbeeld het voorkomen van inefficiënt onderhoud of onnodige hinder voor perceeleigenaren door te strak hanteren van de technische eisen uit dit projectplan.

6 Legger, beheer en onderhoud

De legger legt twee aspecten vast van ondersteunende kunstwerken zoals deze dam met afsluiter:

1. de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken en ondersteunende kunstwerken;
2. de onderhoudsplichten en onderhoudsplichtigen.

De wijziging zoals beschreven is onder 3 zal in de legger worden opgenomen.

7 Samenwerking met andere overheden

Voor het realiseren van dit projectplan is geen formele samenwerking met andere overheden nodig (anders dan privaatrechtelijk aangezien de gemeente Breda is van de ondergrond van de toegangsdam). Het wettelijke instrumentarium dat het waterschap heeft (Waterwet, keur, legger) zijn afdoende.

8 Wetten, regels en beleid

Op dit projectplan is de Waterwet van toepassing met daaronder nadere regelgeving en beleid. Dit kader is hieronder toegelicht.

Waterwet

De Waterwet bevat twee relevante kaders voor dit projectplan.

Ten eerste bevat de Waterwet de grondslag en vereisten voor projectplannen (hoofdstuk 5, paragraaf 2 Waterwet).

Ten tweede bevat de Waterwet gedoogplichten ten behoeve van het uitvoeren van onderhoud aan waterstaatswerken door de waterbeheerder, zoals oppervlaktewaterlichamen. Artikel 5.23 van de Waterwet

¹ Deze zijn: voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

bepaalt dat eigenaren van gronden moeten gedogen dat het waterschap onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan een waterstaatswerk (zoals een oppervlaktewaterlichaam) uitvoert. Daarnaast bepaalt artikel 5.24 van de Waterwet dat perceeleigenaren verplicht zijn waterstaatswerken en de daarbij behorende ondersteunende kunstwerken (zoals duikers) te gedogen. Aan het toepassen van deze gedoogplichten zijn wel voorwaarden verbonden. De toepassing van een gedoogplicht kan niet zover gaan dat de perceeleigenaar zelf geen gebruik meer kan maken van zijn eigendom. Dit zal bij onderhoudsduikers in de praktijk niet aan de orde komen. Daarnaast geldt dat men op grond van artikel 7.14 van de Waterwet aanspraak kan maken op een schadevergoeding als de toepassing van de gedoogplicht leidt tot schade voor de betrokkene.

Verordening Water Noord-Brabant

Op grond van de Waterwet dient de provincie per provinciale verordening nadere regels te stellen voor verschillende onderwerpen uit de Waterwet. In dit verband geldt ten eerste dat bepaalde categorieën waterstaatswerken, met name oppervlaktewaterlichamen van een beperkte betekenis, vrijgesteld zijn van de leggerplicht of op een vereenvoudigde wijze in de legger opgenomen moeten worden. Dit is hier niet van toepassing.

Ten tweede geldt dat het waterschap de plicht heeft wateroverlast zo veel mogelijk te voorkomen. Hiervoor zijn normen vastgesteld in de provinciale verordening, conform artikel 2.8 van de Waterwet. De bedoelde aanpassing aan de dam draagt bij om in de woonwijk Overkroeten aan deze normen te voldoen.

Legger

Op grond van artikel 5.1 van de Waterwet stelt het waterschap leggers vast waarin de vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken worden vastgelegd. Daarnaast legt de legger op grond van artikel 78 Waterschapswet de onderhoudsplichten en onderhoudsplichtigen vast zoals in paragraaf 6 is beschreven.

Keur waterschap Brabantse Delta 2015

In de keur staan geboden en verboden ter bescherming van waterstaatswerken. De algemene regels en de meeste artikelen uit de keur zijn echter niet rechtstreeks op het waterschap van toepassing. Zo verleent het waterschap geen vergunningen aan zichzelf, omdat de Waterwet daarvoor het instrument projectplan heeft ingesteld.

Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater

Deze beleidsregel bevat allerhande beleidsuitgangspunten voor het toepassen van de Waterwet en de keur. Het gaat daarbij vooral, maar niet uitsluitend om vergunningverlening op grond van de Waterwet en de keur. De beleidsregel bevat onder andere toetsingscriteria en technische uitgangspunten voor het aanleggen of aanpassen van duikers die via een watervergunning verleend worden. Deze uitgangspunten en criteria zijn in dit projectplan toegepast.

Beleidsregel Waterlopen op orde 2011

De beleidsregel Waterlopen op orde geeft beleid voor het rangschikken van oppervlaktewaterlichamen, het aanwijzen van onderhoudsstroken en van onderhoudsplichten en bevat daarnaast ook beleid voor de overname van het onderhoud door het waterschap van andere overheden. De beleidsregel bevat de basisuitgangspunten voor het opstellen van de legger, waaronder beleid met betrekking tot het aanwijzen van onderhoudsplichtigen. Kort samengevat is dat beleid: het onderhoud van een duiker die door of namens het waterschap wordt aangelegd voor gebruik door het waterschap, berust bij het waterschap. Dit beleid is uitgangspunt in dit projectplan.

Waterbeheerplan 2016 - 2021

Het waterbeheerplan van het waterschap wordt slechts op hoofdlijnen in gegaan op onderhoud van oppervlaktewaterlichamen in relatie tot de waterdoelen die nagestreefd worden zoals 'droge voeten' en 'voldoende water'. Centraal thema in het waterbeheerplan is dat wateroverlast aangepakt moet worden, en dat daarbij voldoende aandacht moet zijn voor de calamiteitszorg. Dit projectplan geeft daar invulling aan.

9 Overige uitvoeringsaspecten

Nadere onderzoeken

Er zijn in dit geval geen nadere onderzoeken nodig ten behoeve van het vaststellen van het project naar bijvoorbeeld hydrologische of flora en fauna-aspecten. Deze zijn al geborgd via de algemene regels en beleid

die in dit projectplan zijn opgenomen, in het beleid en de richtlijnen voor onderhoudswerkzaamheden en de goedgekeurde Gedragscode Flora- en Faunawet die het waterschap hanteert. Alleen dient ten behoeve van de uitvoering een KLIC melding te worden uitgevoerd zodat rekening kan worden gehouden met eventueel aanwezige kabels en leidingen.

Planologische aspecten

Voor het uitvoeren van dit projectplan is geen aanpassing van bestemmingsplannen noodzakelijk, omdat het een bestaand object betreft die geen andere planologische functie krijgt (het is en blijft een waterstaatswerk). Bestemmingsplannen kennen vaak ook aanlegvergunningen. Het is zeer ongebruikelijk dat er een aanlegvergunning nodig is voor het aanpassen van een duiker in een oppervlaktewaterlichaam. Er zijn vaak alleen waterhuishoudkundige belangen gemoeid met de aanleg van duikers. Deze belangen worden al afdoende via de waterstaatswetgeving gewaarborgd. Met het oog op het voorkomen van dubbele regelgeving, wordt dan afgezien van een aanlegvergunning via het planologische spoor tenzij er in bijzondere gevallen andere planologische belangen dan waterstaatskundige belangen het noodzakelijk maken toch een aanvullend vergunningstelsel te hanteren.

Grondverwerving

Grondverwerving is niet nodig voor de realisatie van dit projectplan omdat het een bestaand object betreft. Het waterschap streeft ernaar toestemming van de grondeigenaar te verkrijgen de werkzaamheden. Als het verkrijgen van toestemming niet lukt, kan de gedoogplicht uit artikel 5.24 van de Waterwet toegepast worden. Ongeacht of de ondergrond van het oppervlaktewaterlichaam in eigendom is van het waterschap, kan het waterschap onder toepassing van de gedoogplichten uit de Waterwet dammen met duikers aanleggen, aanpassen of na gebruik ook weer verwijderen.

In dit geval betreft het eigendom van de gemeente Breda. Overleg met de gemeente/grondgebruiker namens de gemeente is noodzakelijk om toestemming hiervoor te verkrijgen. Hierbij dient te worden gecommuniceerd dat de duiker met afsluiter volledig in beheer en onderhoud van het waterschap komt te liggen.

10 Onderzoek, mitigatie en compensatie van nadelige gevolgen

Aangezien het een bestaand object betreft leidt de aanwezigheid van de dam met afsluiter niet tot schade. Mogelijk kunnen de werkzaamheden voor de aanpassing leiden tot schade. Indien nodig wordt deze vergoed via de daarvoor gebruikelijke schaderegelingen. Anderzijds wordt er ook schade voorkomen door de aanpassing. Immers bij calamiteiten zou de dam ook, in overeenstemming met de Waterwet, met een graafmachine verwijderd kunnen worden, daarmee schade toebrengend aan het talud van de watergangen. Vervolgens zou de stroming van het water ook tot verdere schade kunnen leiden. De in dit projectplan voorgestelde aan te leggen duiker met afsluiter zal dit voorkomen.

Mocht er toch sprake van schade zijn die niet voorzien is in dit projectplan, dan kan deze worden vergoed op grond van artikel 7.14 van de Waterwet.

11 Crisis- en herstelwet

Op dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Breda, 19 juli 2016
Namens het dagelijks bestuur,
Hoofd afdeling vergunningen

ir. A.H.J. Bouten